

طبقه بندی موضوعی اسناد برجا مانده جنبش جنگل

در دوره پر هیاهوی سالهای پسین مشروطیت ایران، تعدادی گیله مرد باغیرت به رهبری میرزا کوچک خان که جوانمردی از تبار مجاهدان مشروطه خواه بود، قیامی را به پا کردند که بر خلاف دیگر جنبش های آزادیخواهانه و استعمارستیز آن ایام دوامی هفت ساله داشت. آنچه بیش از هر چیز دیگری عیار این تداوم هفت ساله را نمایان نموده حجم انبوهی از اسناد برجا مانده آن جنبش است. در سالهای گذشته و به کوشش پژوهندگان حوزه اسناد، تعداد قابل توجهی از میراث مکتوب جنگل شناسائی و در قالب کتاب و مقاله انتشار یافته است. اما نکته ای که کمتر بدان اهمیت داده شده بحث طبقه بندی موضوعی اسناد مزبور است. در واقع مکاتبات و مراسلات بدست آمده از آرشیوهای مختلف مرتبط با قیام جنگل، بدون در نظر گرفتن تنوع موضوعی، انتشار یافته و اهمیت بحث طبقه بندی آن، دستکم در کتابهای اسنادی انتشار یافته در دسترس، جدی انگاشته نشده است.

برای نمونه میتوان به چند دسته از اسناد جنگل بر اساس موضوع و هدف نگارش آن اشاره نمود:

دسته اول مجموعه اسناد دولتی (نظامی و غیر نظامی)

دسته دوم مکاتبات شخصی بازیگران سیاسی آن دوران

دسته سوم مجموعه اسناد اخباری در راپورتهای دولتی

دسته چهارم بریده جراید دوره جنگل

دسته پنجم مکاتبات کمیته اتحاد اسلام

دسته ششم مجموعه عکسهای تاریخ جنبش جنگل

دسته هفتم خاطرات و یادداشتهای پراکنده بازیگران جنبش جنگل

تنوع و پراکندگی این اسناد مهم و تاریخی که بخش قابل ملاحظه ای از تاریخ تحولات سیاسی معاصر ایران را در خود پنهان داشته، موضوع طبقه بندی و بازنشر آن را در ردیف پژوهشهای حائز اهمیت در سالهای اخیر قرار داده است. پس کوشش خواهیم نمود در نشست روز یکشنبه (دهم دی ماه ۹۶) به اهمیت و چگونگی طبقه بندی موضوعی اسناد جنبش جنگل بپردازیم.